

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych
z Biznes i zarządzanie (**zakres rozszerzony**) w klasie 1

1. Formy

sprawdzania wiadomości i umiejętności podlegające ocenianiu bieżącemu: (uwzględniamy te, które są zgodne z zapisami w statucie):

- a) odpowiedzi ustne z trzech ostatnich tematów,
- b) sprawdziany pisemne (kartkówki z trzech ostatnich tematów, testy podsumowujące działy tematyczne),
- c) aktywność - na lekcji, podczas pracy w zespołach, - przygotowywanie prasówek i prezentacji na tematy ekonomiczne, - udział w szkolnych i pozaszkolnych konkursach i olimpiadach przedmiotowych,
- d) różnorodne formy zadań domowych, quizy, itp.
- e) prace dodatkowe np. udział w realizacji projektów, prezentacja przygotowanych tematów, kursy na nbportal.pl.

2. Uczeń ma możliwość poprawy każdej oceny bieżącej w terminie dwóch tygodni od dnia oddania lub w innym terminie ustalonym z nauczycielem przedmiotu.

Wymagania na oceny śródroczne (I półrocze) obejmują wymagania z działów od I do II włącznie, zaś na oceny roczne obejmują wszystkie wymagania z działów części 1 od I do IV włącznie (cały rok szkolny).

Tabela w wymaganiach edukacyjnymi na poszczególne oceny.

Wymagania na poszczególne oceny

konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń:	rozszerzające (ocena dobra) Uczeń:	dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń:	wykraczające (ocena celująca) Uczeń:
--	---	--	--	--

I. Kompetencje przedsiębiorcze i współpraca z ludźmi

<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wielowymiarowość pojęcia przedsiębiorczości, • definiuje przedsiębiorczość jako kompetencję kluczową, wyjaśnia, czym jest komunikacja interpersonalna i wymienia jej typy, wyjaśnia, czym jest wywieranie wpływu na ludzi, • odróżnia perswazję 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze cechy i umiejętności osoby przedsiębiorczej, • wymienia i omawia składowe kompetencji osoby przedsiębiorczej i zależności między nimi (wiedza, umiejętności i postawy), • omawia przebieg procesu komunikacji interpersonalnej, • wymienia i omawia bariery komunikacyjne, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia rolę przedsiębiorczości w życiu człowieka, • omawia zasady skutecznej komunikacji, charakteryzuje formy komunikacji niewerbalnej i ich znaczenie, • wyjaśnia znaczenie komunikacji interpersonalnej jako elementu kompetencji przedsiębiorczej, • charakteryzuje techniki manipulacji najczęściej 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje diagnozy własnych kompetencji przedsiębiorczych, rozpoznaje sytuacje, w których wpływają na innych stają się manipulacją, • dzieli zadania na pilne i niepilne oraz ważne i nieważne, • stosuje metody wspomagające proces decyzyjny, 	<ul style="list-style-type: none"> • opracowuje własny plan rozwoju kompetencji przedsiębiorczych, • planuje dzień z wykorzystaniem technik zarządzania czasem, • wykazuje wiedzę wykraczającą poza program. Wykonuje zadania twórcze. Bierze udział w dodatkowych aktywnościach, tj.: udział w konkursach, projektach, olimpiadach, działalność w szkolnych i pozaszkolnych
---	--	---	--	---

				inicjatywach związanych z biznesem i zarządzaniem.
<p>od manipulacji,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest zespół, • wyjaśnia, jakie znaczenie ma zarządzanie czasem, • wyjaśnia, czym jest proces decyzyjny i jakie są jego etapy, • wyjaśnia, czym są kreatywność i kreatywne myślenie, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i omawia techniki wywierania pozytywnego wpływu na ludzi, • charakteryzuje typy zespołów, • definiuje efekt synergii w pracy zespołowej, • omawia zasady budowy zespołu i napotykanne bariery, • klasyfikuje decyzje według różnych kryteriów, • wymienia i omawia metody wspomagające podejmowanie decyzji, 	<p>stosowane w komunikacji interpersonalnej i sposoby obrony przed nimi,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jakie znaczenie ma praca zespołowa, • charakteryzuje bariery i problemy w tworzeniu oraz funkcjonowaniu zespołu, • opisuje współpracę i organizację pracy w zespole, 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje techniki wspomagające kreatywne myślenie, • omawia znaczenie kreatywnego myślenia w rozpoznawaniu szans rynkowych, • omawia znaczenie innowacji dla gospodarki i społeczeństwa, • wymienia i omawia źródła innowacji oraz sposoby ich wdrażania, 	

<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy osoby kreatywnej, • wyjaśnia, czym są innowacje, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co sprzyja rozwijaniu kreatywności, • wymienia podstawowe bariery kreatywnego myślenia, • wymienia i charakteryzuje techniki pobudzające kreatywne myślenie, • rozróżnia rodzaje i źródła innowacji, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia rolę zaufania w funkcjonowaniu zespołu, • charakteryzuje techniki zarządzania czasem niezbędne w pracy indywidualnej i zespołowej, • wyjaśnia, na czym polega skuteczne planowanie, • wyjaśnia, jaką rolę odgrywają decyzje w zarządzaniu, • charakteryzuje etapy kreatywnego myślenia, • wyjaśnia, w jaki sposób innowacje wpływają na zdolności konkurencyjne przedsiębiorstw, 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady innowacji w gospodarce, 	
II. Zarządzanie projektami				

<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest projekt, • odróżnia projekt od procesu, • wyjaśnia, czym jest definiowanie projektu, • wymienia cechy skutecznego kierownika projektu, • rozróżnia uniwersalne i specjalne metody zarządzania projektami, • rozróżnia metodę, metodykę i technikę zarządzania projektami, • wyjaśnia, czym jest harmonogram projektu, • wyjaśnia, czym jest sprawozdanie z realizacji projektu, • wyjaśnia, czym jest myślenie projektowe, • wyjaśnia, czym jest sukces projektu i dlaczego należy go postrzegać z różnych perspektyw, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje podstawowe fazy cyklu życia projektu, • wyjaśnia rolę projektów w zarządzaniu, • rozróżnia podejścia do zarządzania projektami, • omawia cele, rolę i obowiązki kierownika projektu, • wymienia i omawia sposoby motywowania członków zespołu, • omawia przykładowe metodyki zarządzania projektami, • omawia zasady tworzenia harmonogramu i ustalania kamieni milowych, • omawia budżet projektu i źródła jego finansowania, • wymienia błędy w konstruowaniu harmonogramu i budżetu, • wymienia źródła finansowania projektów, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyznacza cele projektu metodą SMART, • analizuje otoczenie projektu (w tym poszczególne grupy interesariuszy), • charakteryzuje analizę PEST, • omawia zasady i fazy tworzenia zespołu projektowego, • przedstawia charakterystykę ról w projekcie, • omawia właściwy dobór członków zespołu na etapie inicjowania projektu, • wyjaśnia rolę komitetu sterującego i sponsora projektu, • charakteryzuje organizowanie pracy zespołu projektowego, • wyjaśnia, na czym polegają trudności w 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje techniki kreatywnego myślenia do zdefiniowania problemu oraz sformułowania i uzasadnienia celów przygotowywanego projektu, • określa grupy interesariuszy występujące w projekcie, • określa zadania w projekcie, • wykorzystuje poszczególne techniki zarządzania projektami w zależności od etapu cyklu życia projektu, • omawia problemy i zagrożenia stosowania narzędzi informatycznych w zarządzaniu projektami, • stosuje narzędzia myślenia projektowego (<i>design thinking</i>) w 	<ul style="list-style-type: none"> • dobiera podejście do zarządzania projektami zależnie od specyfiki projektu i jego celów, • doprecyzowuje cele projektu i określa kamienie milowe na podstawie analizy otoczenia, • tworzy strukturę podziału prac projektowych, • dobiera członków zespołu projektowego, • organizuje pracę zespołu, • wprowadza zmiany do wcześniej zaplanowanych zadań projektowych, • identyfikuje ryzyka związane z realizacją projektu i na ich podstawie wprowadza zmiany do wcześniejszego planu, • weryfikuje harmonogram i budżet projektu, • wprowadza zmiany w projekcie na podstawie sprawozdania z realizacji zadań projektowych, • dokonuje analizy realizacji projektu pod kątem czynników sukcesu,
---	--	--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe zasady tworzenia sprawozdań projektowych, omawia główne problemy pojawiające się w trakcie realizacji projektu, 	<p>funkcjonowaniu zespołu projektowego,</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje technikę PERT, 	<p>tworzeniu innowacyjnych rozwiązań,</p>	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje wiedzę wykraczającą poza program. Wykonuje zadania twórcze. Bierze udział w dodatkowych aktywnościach, tj.: udział w konkursach, projektach, olimpiadach, działalność w szkolnych i pozaszkolnych inicjatywach związanych z biznesem i zarządzaniem.
--	--	---	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> omawia reguły i etapy myślenia projektowego, wymienia kluczowe czynniki sukcesu projektu, wymienia przyczyny niepowodzenia projektu, 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje narzędzia informatyczne wspomagające pracę projektową, wyjaśnia, na czym polega zamknięcie projektu, uzasadnia, że myślenie projektowe jest sposobem na innowacje, 		
--	--	---	--	--

III. Gospodarka rynkowa

<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest rozwój społeczno-gospodarczy, • omawia pojęcie rzadkości i jej rolę w rozważaniach ekonomicznych, • charakteryzuje gospodarkę rynkową i jej filary, • wymienia i omawia funkcje rynku w gospodarce, • definiuje prawo popytu i prawo podaży, • definiuje konsumenta, • wyjaśnia różnice między wzrostem a rozwojem gospodarczym, 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje znaczenie przedsiębiorczości w rozwoju społeczno- -gospodarczym, • charakteryzuje czynniki warunkujące rozwój przedsiębiorczości, • wyjaśnia, czym jest koszt alternatywny, • wymienia i omawia czynniki produkcji, • wymienia i omawia zalety gospodarki rynkowej, • rozróżnia rodzaje rynków, • wymienia i charakteryzuje podmioty gospodarki rynkowej, • wymienia negatywne skutki ograniczonej konkurencji, • wymienia i omawia czynniki wpływające na wielkość popytu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przykłady wpływu przedsiębiorczości na gospodarkę w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej, • przedstawia rolę przedsiębiorcy w rozwoju społeczno-gospodarczym, • wyjaśnia, na czym polega patriotyzm gospodarczy, • charakteryzuje znaczenie przedsiębiorczości oraz przedsiębiorcy w procesie wytwórczym, • charakteryzuje struktury rynkowe oraz ich zalety i wady z punktu widzenia przedsiębiorcy i konsumenta, 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje zależności między podmiotami gospodarki rynkowej, • wskazuje rodzaje niedozwolonych praktyk ograniczających konkurencję między przedsiębiorcami i wyjaśnia negatywny wpływ tych praktyk na gospodarkę rynkową, • analizuje krzywą popytu i krzywą podaży, • przedstawia relacje między wielkością 	<ul style="list-style-type: none"> • składa reklamację, • analizuje prognozy gospodarcze i ich trafność, • analizuje podejście etatystyczne i liberalne w rozpatrywaniu roli państwa w gospodarce i ich wpływ na funkcjonowanie biznesu, • wykazuje wiedzę wykraczającą poza program. Wykonuje zadania twórcze. Bierze udział w dodatkowych aktywnościach, tj.: udział w konkursach, projektach, olimpiadach, działalność w szkolnych i pozaszkolnych inicjatywach związanych z biznesem i zarządzaniem.
--	--	--	---	---

			<p>popytu i podaży a ceną równowagi rynkowej oraz nadwyżką i niedoborem na rynku, • charakteryzuj e cykl koniunkturaln y</p>	
--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • opisuje rolę państwa w gospodarce, 	<p>i wielkość podaży,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia i omawia prawa konsumenta, • wymienia i omawia mierniki wzrostu gospodarczego, • wymienia i omawia wskaźniki rozwoju gospodarczego, • wymienia i omawia narzędzia oddziaływania państwa na gospodarkę, 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje nadwyżkę i niedobór na rynku, • wymienia i charakteryzuje organizacje i instytucje prokonsumenckie, • wymienia zadania rzecznika konsumentów oraz Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i ich rolę w gospodarce, • wyjaśnia, w czym przejawia się współczesny patriotyzm gospodarczy, i podaje jego przykłady, • wymienia i opisuje metody przeciwdziałania zjawiskom kryzysowym w gospodarce krajowej i światowej, 	<p>i zachowanie gospodarki w jego kolejnych fazach,</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje wpływ ceny minimalnej i maksymalnej na sytuację rynkową, 	
<p>IV. Współpraca międzynarodowa</p>				

<ul style="list-style-type: none"> • definiuje interwencjonizm i protekcjonizm państwowy, • wyjaśnia, czym jest internacjonalizacja przedsiębiorstw i jakie są jej motywy, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i omawia narzędzia interwencjonizmu i protekcjonizmu, • charakteryzuje zasięg wspólnego rynku, • wymienia i omawia płaszczyzny globalizacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje formy współpracy międzynarodowej przedsiębiorstw, • wyjaśnia, na czym polega europejska swoboda działalności gospodarczej, 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zalety i wady najważniejszych form umiędzynarodowienia przedsiębiorstw, • wymienia i omawia gospodarcze konsekwencje funkcjonowania wspólnego rynku Unii Europejskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia skutki społeczno-gospodarcze stosowania interwencjonizmu i protekcjonizmu państwowego, w tym skutki dla biznesu i handlu międzynarodowego, • wykazuje wiedzę wykraczającą poza program. Wykonuje zadania twórcze. Bierze udział w dodatkowych aktywnościach, tj.: udział w konkursach, projektach, olimpiadach, działalność w szkolnych i pozaszkolnych inicjatywach związanych z biznesem i zarządzaniem.
<ul style="list-style-type: none"> • omawia podstawowe swobody jednolitego rynku wewnętrznego, • wyjaśnia, czym jest globalizacja. 		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest strefa euro i jakie skutki gospodarcze wynikają z jej funkcjonowania, • wymienia i omawia przejawy globalizacji na różnych płaszczyznach. 		<ul style="list-style-type: none"> • podaje argumenty świadczące o występowaniu deglobalizacji, • wykazuje wiedzę wykraczającą poza program. Wykonuje zadania twórcze. Bierze udział w

				dodatkowych aktywnościach, tj.: udział w konkursach, projektach, olimpiadach, działalność w szkolnych i pozaszkolnych inicjatywach związanych z biznesem i zarządzaniem.
--	--	--	--	--